

NARUŠENÝ VÝVOJ ŘEČI

- **Dle Klenkove** (2006) je naruš eny voj ř eč i □eš ujícím nem pro vš echny skupiny poruch, se mi se ve voji ř eč i lze setkat
- **Mikulajova** (2009, s. 116) charakterizuje naruš eny voj ř eč i jako „...*narušenou schopnost rozumět mluvené řeči a/nebo vyjadřovat se řeči v ni s ky...*“
- **□ákova a skova** (2013) vaji, ž e se mů ž e vyskytovat jako sa- mostatny m, nebo t m vojove poruchy.

□astě jš ím typem □eného voje ř eč i je opož dě ny voj ř eč i (dg. R 62.0). m typem je dle Mikulajove (2009) tzv. specificky naruš eny voj ř eč i, který je m také pod zvem vojova zie.

NUTNÉ PODMÍNKY PRO SPRÁVNÝ VÝVOJ ŘEČI

Nepoškozená centrální **nervová soustava**

Normální **intelekt**

Nepoškozený **sluch**

Vrozená míra **nadání** pro jazyk

Přiměřené sociální **prostředí**

(Jedlička, 2003)

SYMPTOMATOLOGIE

- V rámci klasifikace symptomatologie děného voje řeči je nutné odlišovat mezi symptomatickou poruchou řeči a samostatnou vojovou poruchou řečové komunikace
- OVŘ – samostatná nosologická jednotka

Dělení:

1. Hledisko průběhu vývoje řeči
2. Hledisko věku
3. Hledisko stupně poruchy (lehké poruchy až úplná „bezřečnost“)

OPOŽDĚNÝ VÝVOJ ŘEČI PROSTÝ

- hlavním symptomem je opoždění v oblasti řeči
- je možné, že tento příznak se projeví ve všech oblastech, nebo pouze v některých z nich
- jednotlivé symptomy jsou variabilní a závisí na věku, na nichž se testuje
- z hlediska gramatiky (i.e. především v obsahové stránce řeči – slovní zásoba, pasivní k přechodu na aktivní, časté dysgramatismy),
- po zlepšení vývoje řeči ve věku 3-4 let, kdy dlouhodobě trvá vna artikulace určitých slov
- celková disharmonie osobnosti

OMEZENÝ VÝVOJ ŘEČI

- omezený vývoj řeči se zpravidla vyskytuje při **iniciální retardaci, těžších případech sluchu či závažnějších případech patologie sluchového prostředí**
- opoždění vývoje se v tomto případě projevuje zřetelněji
- nečinnost je **narušena obsahová stránka řeči**, zde ve smyslu významu slov. U dětí s těžšími poruchami sluchu jsou patrné různé **defekty** v **řetězení** fonémických faktorů, jako je tempo, rytmus, dynamika a **melodie**.
- i přesto, že může být dostatečnou slovní zásobou, z důvodu **řetězení** fonémických faktorů, které mají také sdělovací charakter, může být jeho řeč **špatně** srozumitelná.

PŘERUŠENÝ VÝVOJ ŘEČI

- tento druh se objevuje po **razech,** **ch** **□ních mozku,** **□ných**
ch **□ních apod.**
- pokud lze **□íč** inu přerušení odstranit (napr. po **□eni, odstranění** doru),
může **vojřeči** **hnout** normy
- v **□ném** **□ípade□,** kdy působí **□íznive** **nky** a **□íč** inu nelze **□it** (napr.
demenace, těžké poruchy sluchu) bude **t** další průběh **voje** **□íznaky** i charakter
ho **vojeřeči**

SCESTNÝ VÝVOJ ŘEČI

- scestny č i odchylny voj ř eč i se projevuje □dě ním pouze v urč ite jazykove rovine□
- o lni nku ř eč i – vnou slovnost, kterou zi vojove nove lie (napr□. rozš tě py patra a rtů , organicke poš kozeni mluvidel...

FYZIOLOGICKÁ NEMLUVNOST

- za fyziologickou nemluvnost považujeme období do jednoho roku života, které začíná, když dítě získá první zvuky a řečové prvky z ontogeneze řeči
- je to období, kdy se vyskytuje u všech dětí
-

PRODLOUŽENÁ FYZIOLOGICKÁ NEMLUVNOST

- Lechta (1990) říká, že pokud dítě nezačne mluvit do konce prvního roku věku, jedná se o tzv. prodlouženou fyziologickou nemluvnost.
- v tomto případě se dle autora nemusí jednat ještě o vývojovou poruchu. Pokud není postižen sluch, intelekt, motorika a mluvidla a dítě je přiměřeně inteligentní a na podněty z prostředí se o opožďování voje řečí s možností dosažení rovněž dána normy

VÝVOJOVÁ NEMLUVNOST (PATOLOGICKÁ)

- v m ípade o poruchu, která do ch poruch řeči.
- je nutné zdůraznit, že nemusí být úplnou nemluvností.
- v dím ípade je vhodné zajistit komplexní ní diagnostiku, zjistit íč inu a odlišit získanou nemluvnost např. na neurotické í č i na í ho poškození mozku